

**СУОЛОТИ МУҲИМ ДАР
ЗИНДАГИИ ИНСОНИ
МУСУЛМОН (7)**

[Тоҷики – Tajiki – طاجيکيۃ]

2011 - 1432

IslamHouse.com

أسئلة مهمة في حياة المسلم (٧)

«باللغة الطاجيكية»

2011 - 1432

IslamHouse.com

Ба номи Худованди бахшандаи меҳрубон

Оё баробари риё ва тазвир монеъ ва сипаре вуҷуд дорад? Дар сурати иртикоби онҳо каффораи онҳо чист?

Барои мамониъат аз ибтило ба бемории риё мебоист танҳо ризои Худовандро мадди назар дошт. Дар баробари риёҳои кам ва маҳдуд метавон бо дуо ба даргоҳи Худованд худро аз он ҳифз намуд. Паёмбар (с) фармуданд: *“Ай мардум аз ширк бипарҳезед, ки он аз ҳаракати мӯрчагон низ пинҳонтар ва бе сару садотар аст?”* Эшон фармуданд: *“Бигӯед Худоё аз ин ки чизеро огоҳона шарик қарор диҳем ба Ту паноҳ мебарем ва аз ин ки чизеро ноогоҳона шарики Ту бигардонем аз Ту талаби афв ва бахшоиш дорем”*. (ривояти имом Аҳмад).

Паёмбар (с) дар мавриди каффораи савганд ба ғайри Худо фармуданд: *“Ҳар кас ба Лот ва Уззо савганд хурд бигӯяд: Ло илоҳа иллаллоҳ”*. (Бухорӣ ва Муслим).

Ҳамчунин эшон дар бораи фоли бад задан ва бадюмн донистан фармудаанд: *“Ҳар кас ба хошири фоли бад задан ва бадюмн донистан аз коре, ки қасди анҷомаширо дошта имтиноъ намояд, ширк варзидааст”*. Эшон пурсиданд: дар ин сурат каффораи ин кор чист? Эшон фармуданд: *“Бигӯед:Худоё! Танҳо Ту сабаби хайр ва баракат ва танҳо Ту метавонӣ бало ва мусибатеро бар мо нозил фармой, ғайри Ту ҳеч Худои дигаре вуҷуд надорад”*. (ривояти имом Аҳмад).

41. Навъҳои куфр кадом аст?

1. Куфри акбар, ки фардро аз доираи Ислому хориҷ мекунад, ва иборат аст аз дуруғ шумурдани Ислому, шак

намудан дар ҳақонияти Ислом, ва такаббуру саркашӣ аз фармудаҳои Худо, агар чанде шахс худро мӯътақид ба Ислом пиндорад.

2. Куфри асар, ки ба он куфрони неъмат ҳам гуфта мешавад ва бо анҷом додани гуноҳон ҳосил мегардад ҳарчанд, ки фардро аз Ислом хориҷ намекунад. Мисоли ин навъ куфр ба қатл расондани як фарди мусулмон аст.

42. Ҳукми назр чист?

Паёмбар (с) мардумро аз назр кардан барҳазар дошта ва фармудаанд: *“Назр ҳеч хайр ва баракатеро насиби инсон намекунад”*. (Муслим).

Лозим ба зикр аст, ки дар ин ҷо манзур аз назр, назр барои Худованд мебошад, зеро назре, ки барои ғайри Худост ҳаром мебошад ва адои он низ ҷои нест.

43. Ҳукми назр чист?

Ин кор ҳаром аст. Агар касе мӯътақид ба кори онон набошад бо вучуди ин барои касби манфиъате назди онон биравад, то чиҳил рӯз намозаш қабули даргоҳи Худованд воқеъ намешавад. Дар ҳадис омада: *“Ҳар кас назди кафбине биравад ва дар мавриди чизе аз ӯ суол кунад, чиҳил шаб намозаш қабул намешавад”*. (Муслим).

Агар фарде назди кафбине ё фолбине равад ва ба кори ӯ бовар дошта бошад, ӯ кофир шудааст: *“Ҳар кас назди кафбин ё коҳине равад ва ба ӯ бовар дошта бошад, ба Қуръоне, ки бар Муҳаммад нозил шуда, кофир гашта аст”*. (Абӯдовуд).

44. Истисқо ва талаби борон кардан аз тариқи ситорагон чӣ вақт ширки акбар аст ва чӣ вақт ширки асғар?

Ҳар кас бовардошта бошад, ки ситорагон бидуни хост ва иродаи Худованд бар бориши борон таъсиргузор ҳастанд, дучори ширки акбар шудааст. Аммо агар фарде мўътақид бошад, ки ситорагон бар асоси дархост ва иродаи Худованд дар бориши борон таъсир мегузоранд ва ба иборати дигар Худованд чунон муқаддар фармудааст, ки масалан бо зуҳури фалон ситорагон борон меборад, ин фард дучори ширки асғар аст, зеро ин фард бидуни ҳеч далели шаръӣ ё ақлий ситорагонро сабаби пайдоиши борон пиндоштааст. Аммо истидлол кардан ба ин ки фаслҳои сол ва вақтҳои, ки бориши борон дар онҳо ҷараён ва бо ҳаракоти ситорагон робита дорад, ҷоиз аст.

45. Вазифаи мардум нисбат ба валиюламр ва ҳокими худ чист?

Дар ҳар шароите бояд мутиъи онон буд ва аз ҳар навъ қиём ва шӯриш бар зидди онон иҷтиноб кард, ҳарчанд ки муртакиби зулм ва ҷурме шаванд. Мебоист аз Худо ҳидоят ва саломати ононро бихоҳем ва аз лаъну нафрини онон парҳез намоем. Итоати онон то замоне, ки мардумро ба маъсияту гуноҳ амр накардаанд, ҷузъе аз итоати Худованд аст.

Ва агар ба маъсият амр кунанд пас во/иб аст ки онҳо итоат нашаванд, Паёмбар (с) мефармояд: *Гуш медиҳи ва итоат мекуни амиратро агар чи дар пуштат бизанад ва молатро бигирад, бояд уро гуш куни ва аз ӯ итоат куни. (Муслим)*

46. Оё дар мавриди ҳикмати Худованд аз вазъи авомир ва маноҳият пурсидан дуруст аст ё на?

Ҷоиз аст ба ин шарт, ки амал кардан ба он дастурот то фаҳмидани ҳикмати онҳо маҳз барои мушкилтарошӣ набошад, балки ин шинохт ва фаҳм фақат ба ин хотир бояд бошад, ки субот ва яқини фарди мӯъминро афзоиш бахшад. Бояд донист, ки таслими маҳз будан ва адами парастии аз ҳикмати ин дастуроти худ баёнгарии камол ва авҷи итоат ва убудият нисбат ба Худованд ва ҳикматҳои волои Ёст, ҳамон тавр ки саҳобаи бузургвор (р) инчунин буданд.

47. Манзур аз ояти «Мо асобака мин ҳасанатин фаминаллоҳи ва мо асобака мин саййиатин фа миннафсик» (Ан-Нисо 79) (Ончи аз хайр ва хубӣ ба ту мерасад аз Худост ва ончи бало ва бадӣ ба ту мерасад аз худӣ туст) манзур аз ин чист? Дар ин оят манзур аз ҳасана неъмат аст ва мақсуд аз саййиа бало ва мусибат, ки ҳардуи онҳо аз азал барои ҳар инсон муқаддар шудааст. Дар ин оят бахшиши ҳасанот ва хубиҳо ба Худованд нисбат дода шудааст, зеро танҳо Ёст, ки онҳоро ба инсон ато мефармояд. Дар муқобили хубиҳо, масоиб ва мушкилот ҳастанд, ки Худованд бар асоси ҳикмати худ инсонҳоро ба онҳо мубтало мекунад. Худованд ҳеч вақт муртакиби бадие намешавад ва ҳар коре, ки анҷом медиҳад, хубӣ ва неъмат аст. Дар воқеъ, ин балоҳо чун бар асоси ҳикмат ҳастанд, худ эҳсон аст аз ҷониби Худованд ба инсон. Паёмбар (с) мефармоянд: **“Худоё, ҳамаи хубиҳо аз тарафи Ту ва дар яди Туст ва Ту аз ҳар навъ шар ва бадӣ мубарро ҳастӣ”.** (Муслим).

Бояд донист, ки афъол ва корҳои мардумон ҳама офаридаи Худоянд ва дарвоқеъ, инсонҳо ҳангоми

анҷоми онҳо, онҳоро касб мекунанд. Худованд мефармояд: *Ва аммо касе ки сада-а карду такво кард. Ва сада-аширо бо неки дод. Пас бошад ки мо уро ба суй осони мебарем” (ал-Лайл 5-7)*

48. Оё дуруст аст ба касе бигўем ў шаҳид аст?

Ҳукм додан дар мавриди шаҳидии як инсон мисли ин аст, ки бигўем ў аҳли бихишт аст. Дар мазҳаби аҳли суннат ҳукм додан, дар мавриди аҳли бихишт будан ё аҳли дўзах будани як нафари хос ҷоиз нест, магар ин ки Паёмбар (с) худ дар бораи як нафар хос чунин хабаре дода бошанд. Зеро ҳақоик пинҳон ва махфист ва ин ки инсонҳо дар чӣ ҳолат ва ҳақиқате аз дунё мераванд, чизест, ки танҳо Худо онро медонад ва танҳо Ўст, ки аз ниёт ва асрори даруни ҳар инсоне мутталеъ аст. Танҳо коре, ки мо метавонем анҷом диҳем, он аст, ки барои фарди некўкор орзуи аҷр ва подош намоем ва барои оқибати гуноҳкор таассуф хўрем.

49. Оё ҷоиз аст фарди мусулмони муайянеро такфир намуд?

Натавон ин корро кард, магар ин ки амале далолаткунанда ба куфр аз ў сар занад. Дар ғайри ин сурат бояд мўъмин будан ё кофир будани ҳар фардери ба маҳкамаи илоҳӣ супурд.

50. Оё тавофи маконе ғайр аз Каъба дуруст аст?

Танҳо маконе, ки бар рўи Замин тавофи он ҷоиз аст, Каъбаи мушаррафа аст, ҷое, ки ҳатто наметавон ҳеч макони дигарери ба он монанд сохт. Агар касе маконе ғайр аз Каъбаро тавоф кунад ва онро макони воло

пиндорад аз дастуроти Худованд сарпечӣ карда аст ва
бояд тавба кунад.